

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.03.2023

Lēmums Nr. 4-02/25/2023

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Mārupes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000012827, adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes novads, LV – 2167, e-pasts: marupe@marupe.lv.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “*ADO birojs*”, reģistrācijas Nr. 40203085402, adrese: Svēteļa iela 38, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, Rīga, LV–2111, e-pasts: adobirojs@gmail.com (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Detālplānojums nekustamajam īpašumam “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā (turpmāk – Detālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2022. gada 28. septembra vēstule, 2023. gada 1. februāra un 2023. gada 1. marta iesniegumi un tiem pievienotā dokumentācija par Detālplānojuma izstrādi īpašumam “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā, Mārupes novada pašvaldības domes 2021. gada 27. oktobra lēmums Nr. 13 (protokola Nr. 13) “*Par nekustamā īpašuma “Pasakainās pļavas” Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999) detālplānojuma izstrādes izbeigšanu un jauna detālplānojuma izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk arī – Lēmums) un tā pielikums “*Darba uzdevums Nr. 1/3 – 6/18 – 2021 detālplānojuma izstrādei nekustamā īpašuma “Pasakainās pļavas” Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999) teritorijai*”¹ (turpmāk arī – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2022. gada 19. septembra vēstule Nr. 11.2/AP/5786/2022 “*Par IVSI detālplānojumam*”, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2022. gada 27. septembra vēstule Nr. 4.8/5269/2022–N “*Par detālplānojuma izstrādi īpašumam “Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā*” un Veselības inspekcijas 2022. gada 5. septembra vēstule Nr. 2.4.5.-1./7688 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*”.

¹ Pieejams Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā, https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_22041.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Detālplānojuma teritorijā nav aizsargājamo koku un biotopu. Blakus teritorijā atrodas biogāzes ražotne, un tādēļ Detālplānojuma teritorijas ziemeļu daļā ir iespējama smakas ietekme. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā pārvalde² ir izsniegusi atļauju Nr. RI12IB0033³ B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai, kurā ir konstatēts, ka gaisa kvalitātes normatīvi, kurus nosaka Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra Nr. 1290 „*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” tiek ievēroti, t.i., piesārņojošo vielu koncentrācijas ārtelpu gaisā nepārsniedz šo noteikumu attiecīgos pielikumus noteiktos robežlielumus.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 1. martā Birojā saņemta Sagatavotājas aktuālākā papildinformācija par Detālplānojuma izstrādi, kas uzsākta saskaņā ar Mārupes novada pašvaldības domes 2021. gada 27. oktobra lēmumu Nr. 13 (protokola Nr. 13) “*Par nekustamā īpašuma “Pasakainās pļavas” Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999) detālplānojuma izstrādes izbeigšanu un jauna detālplānojuma izstrādes uzsākšanu*” un tā Darba uzdevumu. Atbilstoši Sagatavotājas iesniegtai dokumentācijai, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Detālplānojums tiek izstrādāts saistībā ar spēkā esošo Mārupes novada teritorijas plānojumu 2014. – 2026. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) un Mārupes novada attīstības programmu 2020. – 2026. gadam.
 - 2.2. Detālplānojuma teritorija ir nekustamais īpašums “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999) (turpmāk arī – Īpašums), kas atrodas Mārupes pagasta teritorijā. Īpašuma platība ir 24,48 ha, tajā nav esošas apbūves. Piekļuve Īpašumam nodrošināta no pašvaldības ceļa C – 4 “*Mehāniskās darbnīcas – Peles*”.
 - 2.3. Detālplānojuma izstrādes mērķis ir veikt nekustamā īpašuma “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999) sadali apbūves gabalos, piekļuvei pie jaunveidajamiem zemesgabaliem veidojot jaunu pašvaldības (koplietošanas) ceļu un inženierkomunikācijas, detalizēt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN). Saskaņā ar Lēmumā norādīto, Detālplānojuma teritoriju paredzēts sadalīt 66 apbūves zemes vienībās.
 - 2.4. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu, Īpašums atrodas funkcionālās zonas “*Savrupmāju apbūves teritorijas*” apakšzonā “*Mazsaimniecību apbūve ārpus ciema (DzSM)*”. Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 301. punktam “*mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem DzSM atrodas ciemu robežu tiešā tuvumā vai pie izdevīgiem transporta savienojumiem. Mazsaimniecību apbūves teritorijas veidojamas kā pāreja no blīvas ciemu apbūves uz lauku zemēm*”. Funkcionālās zonas atļautā izmantošana ir

² No 2022. gada 1. aprīļa Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde.

³ Pieejama Valsts Vides dienesta reģistrā: https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlajas-un-licences/atlaju-un-licencu-mekletajs/?company_name=Za%C4%BC%C4%81+M%C4%81rupe&company_code=&s=1.

⁴ Likuma 6. panta pirmā daļa.

savrupmājas (vienas vai divu ģimeņu), lauksaimnieciskā izmantošana, tūrisma un atpūtas objekti. Zemes vienības minimālā platība 3 000 m², maksimālais apbūves blīvums 20 %, minimālā brīvā teritorija 60 %, dzīvojamo ēku skaits zemes vienībā – 1, maksimālais apbūves stāvu skaits – 2 stāvi.

- 2.5. Atbilstoši Sagatavotājas iesniegtajam Detālplānojuma TIAN projektam, Detālplānojuma teritoriju paredzēts iedalīt šādās funkcionālajās zonās: “*Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM)*” ar atļauto izmantošanu – dzīvojamās mājas – savrupmājas, palīgizmantošanu – saimniecības ēkas; “*Autotransporta infrastruktūras apbūves teritorija (TRI)*” ar atļauto izmantošanu transporta infrastruktūras objekti, piebrauktuve, pašvaldības iela, iela; “*Dabas un apstādījumu teritorija (DAI)*” ar atļauto izmantošanu – labiekārtota publiskā ārtelpa un palīgizmantošanu – tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve; “*Ūdeņu teritorija (Ū)*” ar atļauto izmantošanu – inženiertehniskā infrastruktūra un palīgizmantošanu – ūdens telpas publiskā izmantošana. Detālplānojumā paredzēts veidot jaunu ceļa atzaru un izbūvēt ceļu 460 m garumā, kas vienlaikus nodrošinās iespēju teritorijā izbūvēt Mārupes novada attīstības programmā 2020. – 2026. gadam paredzēto caurbraucamo ceļu, kas savienotu dīķsaimniecības teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5. Detālplānojuma Paskaidrojuma raksta projektā raksturoti plānotie inženiertehniskās infrastruktūras risinājumi, cita starpā norādot, ka Detālplānojumā paredzēta orientējoša novietne centralizētajam ūdensvadam (līdz tā izbūvei paredzot iekārtot ūdens ņemšanas vietas (grodu vai urbtas akas) katrā zemes vienībā), centralizētajiem sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīkliem (līdz tā izbūvei paredzot decentralizētas sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmas izveidošanu katrā zemes vienībā, kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni ar notekūdeņu attīrīšanas ietaišu izbūvi, paredzot attīrīto notekūdeņu infiltrāciju iekārtojot to atsevišķi novietotām ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 5 m³ diennaktī).
- 2.6. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma grafisko materiālu “*Mārupes novada teritorijas funkcionālā zonējuma karte*”, Īpašums ziemeļu daļā robežojas ar funkcionālo zonu “*Mežu teritorijas (M)*”, nelielā platībā ar funkcionālo zonu “*Lauksaimniecības teritorijas (L)*” autoceļu pašvaldības ceļa “*C – 4 Mehāniskās darbnīcas – Peles*”, dienvidu daļā ar funkcionālajām zonām “*Lauksaimniecības teritorijas (L)*” un “*Mazsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM)*”, savukārt austrumu daļā ar funkcionālo zonu “*Darījumu un apkopes objektu apbūves teritoriju (PD3)*”⁵, aiz kuras (apmēram 150 m attālumā) atrodas plaša teritorija ar funkcionālo zonu “*Lauksaimniecības ražošanas objektu apbūve (RL)*”⁶. Atbilstoši Lēmumā norādītajam, funkcionālajā zonas “*Lauksaimniecības ražošanas objektu apbūve (RL)*” teritorijā atrodas uzņēmumi, kuri veic aktīvu lauksaimnieciskās ražošanas darbību. Nekustamajā īpašumā “*Imakas A*” (kadastra Nr. 8076 011 0711) tiek veikta piesārņojoša darbība, kura atbilstoši darbību veidu klasifikācijai atbilst “*iekārtas dzīvnieku un augu izcelsmes atkritumu (tai skaitā dzīvnieku mēsli un atkritumi no*

⁵ Saskaņā ar Teritorijas plānojuma 331.1. punktu “*Publiskās apbūves teritorijās PD3, kur iespējama lauksaimnieciskās ražošanas objektu ietekme, vēlams izvietot darījuma objektus, kas funkcionāli saistīti ar lauksaimnieciskās ražošanas objektiem, nav vēlams izvietot publiskus objektus ar ārtelpas pulcēšanās laukumiem, nav vēlams izvietot sabiedriskās ēdināšanas objektus ar ārtelpas tirdzniecības vietām un apmeklētāju sēdvietām. Zemes vienībām pie robežas lauksaimnieciskās ražošanas teritorijām vēlams veidot blīvu dzīvžogu*”; skatīts https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_13.

⁶ Saskaņā ar Teritorijas plānojuma TIAN 6.6.3. nodaļu, “*Lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorijas RL ir paredzētas ražošanas objektu, kas saistīti ar lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu vai pārstrādi izvietojumam. Šie objekti ir izvietojami tuvināti lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām vai vēsturiski izveidotās teritorijās. Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi var būt dzīvnieku mītnes, lauksaimniecības produkcijas uzglabāšanas, pirmapstrādes un pārstrādes objekti, tehnikas novietnes, apkopes un remonta vietas, u.tml.*”, skatīts https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_13.

lopkautuvēm) uzglabāšanai, reģenerācijai vai apstrādei (arī iekārtas kompostēšanai un biogāzes iekārtas), kuru uzņemšanas jauda ir 30 un vairāk tonnu dienā". Savukārt nekustamajā īpašumā Mazcenu aleja 24 (kadastra Nr. 8076 011 0625) atrodas siltumnīcas komplekss, kura darbība rada gaismas piesārņojumu plašā teritorijā ap ražošanas objektu. Pašvaldība papildus norādījusi, ka Mārupes novada attīstības programmā 2020. – 2026. gadam ir iekļauta rīcība "Ceļa C – 37 izbūve", kas paredz veikt ceļa izbūvi aptuveni 3,5 km garumā, kas savienotu dīķsaimniecību teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5 un šķērsotu Īpašuma teritoriju. Pašvaldība norādījusi, ka "nepieciešams saglabāt iespēju īpašuma "Pasakainās pļavas" teritorijā izbūvēt šādu ceļu, paredzot atbilstošus risinājumus ietekmju mazināšanai uz plānoto dzīvojamo apbūvi".

- 2.7. Atbilstoši Sagatavotājas sniegtai informācijai, Detālplānojums nav saistīts ar Likuma 1. pielikuma darbību īstenošanu.
 - 2.8. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" pieejamo informāciju⁷, Detālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamās dabas vērtības. Saskaņā ar sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes E. Grolles 2022. gada 25. jūlija sugu un biotopi aizsardzības jomas eksperta atzinumā Nr. 61/22 ietvertu informāciju, apmēram 1,9 km attālumā no Detālplānojuma teritorijas atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000) dabas liegums "Cenas tīrelis", "kurā dabas vērtības veido augstie, pārejas purvi un distrofi ezeri – biotopi, kuru pastāvēšanai nozīmīgs atbilstošs hidroloģiskais režīms. Starp plānotās darbības vietu un dabas lieguma teritoriju atrodas meliorētas lauksaimniecības zemes, līdz ar to, ūdens līmeņa izmaiņas, kas varētu veidoties teritorijas apbūves rezultātā, visdrīzāk neietekmēs lieguma teritoriju. Nav pieļaujama pietiekoši neattīrītu notekūdeņu novadīšana vidē".
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Detālplānojuma izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Izstrādāt risinājumus nekustamā īpašuma sadalīšanai apbūves gabalos, nosakot konkrētu atļauto izmantošanu un detalizētus apbūves noteikumus katrai zemes vienībai detālplānojuma teritorijā, nodrošinot to atbilstību TIAN prasībām un citu normatīvo aktu prasībām, t.sk. nosacījumus, ierobežojumus un piemērojamos ietekmi mazinājošos pasākumus dzīvojamās apbūves īstenošanai, ievērojot prognozētās vides piesārņojuma (smakas un gaismas piesārņojums) ietekmes.
 - 3.2. Izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus, kas nodrošina piekļuvi detālplānojuma teritorijā un integrējas novada vienotajā ceļu tīklā, veidojot sasaisti ar apkārtējām teritorijām un piekļuves iespējas blakus īpašumiem, kur tas nepieciešams. Noteikt plānotajai apbūvei atbilstošas ceļu kategorijas.
 - 3.3. Veikt vienkāršotu analīzi par plānotās transporta plūsmas pieaugumu detālplānojumā īstenošanas gadījumā un tās ietekmi uz apkārtējām teritorijām un sabiedriskā transporta nodrošinājumu.
 - 3.4. Veikt izvērtējumu par tuvākajā apkārtnē (vismaz 0,5 km attālumā no īpašuma robežas) esošo lauksaimnieciskās un vispārējās ražošanas objektu piesārņojošajām darbībām, kam var būt ietekme uz dzīves kvalitāti dzīvojamās apbūves teritorijās, t.sk. attiecībā uz objektu radīto gaismas un smakas piesārņojumu, nosakot iespējamā piesārņojuma līmeni un piesārņojamo līmeni dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, sniedzot

⁷ Pieejama <https://ozols.gov.lv/pub>, skatīta 17.03.2023.

secinājumus par Detālplānojuma teritorijas piemērotību dzīvojamās vai publiskās apbūves veidošanai.

- 3.5. Novērtēt Detālplānojuma teritorijā un apkārtējā teritorijā esošo ūdensnoteku (Dzilnupīte) un meliorācijas novadgrāvju tīklu, raksturojot to tehnisko stāvokli, nepieciešamās rīcības stāvokļa uzlabošanai vai saglabāšanai, nepieciešamo ekspluatācijas joslas platumu.
- 3.6. Izstrādāt visu nepieciešamo inženierkomunikāciju (elektroapgādes sistēmu, gāzes apgādes sistēmu, elektronisko sakaru sistēmu, centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izveidošanu), nodrošinājuma shēmas un paredzēt risinājumus lietus ūdens novadīšanai, saskaņā ar atbildīgo institūciju nosacījumiem un novada apbūves noteikumu prasībām.
- 3.7. Novērtēt Detālplānojuma teritorijā un apkārtējos īpašumos paredzēto atļauto izmantošanu un noteikt pasākumus iespējamo ietekmju uz Detālplānojuma teritorijā izvietojamo dzīvojamo apbūvi mazināšanai, ja nepieciešams, t.sk. attiecībā uz iespējamo gaismas piesārņojumu un smakas piesārņojumu.
- 3.8. Īpašie nosacījumi Detālplānojuma izstrādē, t.sk.:
 - 3.8.1. Teritorijas atļautā izmantošana jāparedz atbilstoša Teritorijas plānojuma nosacījumiem funkcionālās zonas "*Savrupmāju apbūves teritorijas*" apakšzonai "*Mazsaimniecību apbūves teritorijas (DzSM)*" un "*Autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas (TR)*" izmantošanas un apbūves nosacījumiem, ievērojot iespējamus ierobežojumus dzīvojamās apbūves veidošanai.
 - 3.8.2. Neparedzēt dzīvojamās apbūves veidošanu teritorijās, kur prognozējams tāds gaisa, smakas vai gaismas piesārņojuma līmenis, kas būtiski pasliktina dzīvesvides kvalitāti un to nav iespējams novērst ar apbūves noteikumos iekļautajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem. Šādā gadījumā atļautā izmantošana Detālplānojumā nosakāma, piemērojot citus Teritorijas plānojumā attiecīgajam funkcionālajam zonējumam noteiktos atļautās izmantošanas veidus.
 - 3.8.3. Paredzēt Detālplānojuma teritorijā caurbraucamu ceļu, kas vienlaikus nodrošina iespēju teritorijā izbūvēt Mārupes novada attīstības programmā paredzēto ceļu, kas savienotu diķsaimniecību teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5, paredzot atbilstošus nosacījumus un attālumu apbūves veidošanai attiecībā pret minēto ceļu (ne mazāk kā 30 m no ceļa ass).
 - 3.8.4. Ne mazāk kā 15% no teritorijas jānosaka publiskās ārtelpas vajadzībām (publiski pieejamas ielas, laukumi, skvēri u.c.).
 - 3.8.5. Ja tiek piemērota dzīvojamās apbūves atļautā izmantošana, paredzēt publiskās labiekārtotās ārtelpas teritorijas apkārtnes iedzīvotāju rekreācijas vajadzības (atpūtas vietas, sporta laukumi u.tml.) vismaz 1 000 m² platībā, kuras nav iežogojamas, izņemot normatīvajos aktos paredzētos gadījumus konkrētu funkciju nodrošināšanai.
 - 3.8.6. Apdzīvotās vietās ar vairāk nekā 20 mājsaimniecībām ir jāveido centralizētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmas. Centralizētās kanalizācijas sistēmas izveidošanu Detālplānojuma teritorijā paredzēt ar pievienojama izveidi Mārupes novada kopējām sistēmām, pieslēdzoties sistēmai tuvākajā pievienojuma vietā atbilstoši ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzēja izdotajiem tehniskajiem noteikumiem. Ūdensapgādes sistēmu paredzēt ar iespēju pievienot novada centralizētajai apgādes sistēmai, ja šāds pievienojums netiek veidots jau Detālplānojuma īstenošanas ietvaros. Nosacījums

piemērojams arī citu atļauto izmantošanas veidu apbūves gadījumā, ja tiek prognozēts līdzvērtīgs notekūdeņu apjoms.

3.8.7. Paredzēt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens ieguves un sagatavošanas risinājumu un notekūdeņu attīrīšanas risinājumu, ja Detālplānojuma teritorijas apbūves noteikumi neparedz iespēju veidot apbūvi vairāk nekā 20 mājsaimniecībām, vai citai atļautai izmantošanai līdzvērtīgā prognozēto notekūdeņu apjomā.

4. Sagatavotāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) trešajā daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, DAP Administrāciju un Veselības inspekciju. Iesniegumam ir pievienoti šādi dokumenti:
 - 4.1. Dienesta 2022. gada 19. septembra vēstule Nr. 11.2/AP/5786/2022 *“Par IVSI detālplānojumam”*. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr.157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, Dienests secina, ka Detālplānojuma izstrādei, ņemot vērā teritorijas platību (24,48 ha), plānoto darbību un to, ka 150 m attālumā no Detālplānojuma teritorijas atrodas biogāzes ražotne, būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums.
 - 4.2. DAP administrācijas 2022. gada 27. septembra vēstule Nr. 4.8/5269/2022–N *“Par detālplānojuma izstrādi īpašumam “Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā”*. DAP administrācija, atsaucoties uz Dabas datu pārvaldības sistēmā *“Ozols”* pieejamo informāciju, kā arī sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertes E. Grolles 2022. gada 25. jūlija sugu un biotopi aizsardzības jomas eksperta atzinumā Nr. 61/22 iekļauto informāciju, ka Detālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi, sugas, dižkoki vai citas bioloģiskas vērtības. DAP administrācija Detālplānojuma izstrādei neizvirza nosacījumus un savas kompetences ietvaros uzskata, ka Detālplānojumam nav nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo Detālplānojuma teritorijā nav reģistrētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības.
 - 4.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 5. septembra vēstule Nr. 2.4.5.-1./7688 *“Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību”*. Ņemot vērā, ka zemesgabals atrodas tieši blakus teritorijām ar funkcionālo zonējumu *„Lauksaimniecības ražošanas objektu apbūve (RL)”* un pastāv lauksaimnieciskās ražošanas objektu nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēku veselību un dzīves apstākļiem risks, Veselības inspekcija uzskata par iespējamu nepiemērot Stratēģisko novērtējumu Detālplānojumam, bet rekomendē veikt paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.
5. Detālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Detālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas

- līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta 10. punktu detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precizētu zemes vienību robežas un aprobežojumus. No Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta pirmās daļas izriet, ka atbilstoši mēroga noteiktībai detālplānojumā detalizē un konkretizē teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajā funkcionālajā zonējumā paredzētos teritorijas izmantošanas veidus un aprobežojumus, nosakot prasības katras zemes vienības teritorijas izmantošanai un apbūvei. Savukārt no Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta trešās daļas izriet, ka detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Ar detālplānojumu pēc būtības netiek mainīts funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi, tādēļ – lielākoties – detālplānojumi nav to plānošanas dokumentu vidū, kam tiek piemērots Stratēģiskais novērtējums. Tomēr tas ikreiz atkarīgs no plānošanas dokumenta izstrādes būtības, t.sk. priekšnosacījumiem, no kuriem izriet detālplānojuma izstrādes nepieciešamība, un jautājumiem, kurus ar plānošanas instrumentu paredzēts risināt.
- 5.4. Izskatot iesniegto dokumentāciju, Birojs konstatē, ka konkrētajā gadījumā Detālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28. panta trešajā daļā – “*detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi*” un Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*” 39.2. punktā – “*detālplānojumu izstrādā ja plānota jaunu zemes vienību izveide un piekļuves nodrošināšanai jaunizveidotajām zemes vienībām nepieciešams izveidot jaunas ielas vai pašvaldību ceļus*” noteiktajam.
- 5.5. Ņemot vērā Sagatavotājas sniegto informāciju, pašvaldības Lēmumā un Darba uzdevumā, kā arī Detālplānojuma TIAN projektā iekļauto informāciju, Birojs konstatē, ka Detālplānojuma teritorijas attīstības priekšlikums ietver Īpašuma sadali 66 zemes gabalos privātmāju būvniecībai (galvenā atļautā izmantošana: dzīvojamās mājas – savrupmājas; palīgizmantošana – saimniecības ēka), kā arī ietver risinājumus inženierkomunikāciju nodrošinājumam, nosaka transporta infrastruktūrai nepieciešamās teritorijas piekļuvei pie jaunveidajamiem zemesgabaliem un teritoriju jauna pašvaldības (koplietošanas) ceļa izbūvei atbilstoši Darba uzdevumam un

Mārupes novada attīstības programmai 2020. – 2026. gadam. Tomēr Detālplānojuma teritorijas attīstības priekšlikums neietver informāciju par teritorijā plānoto inženiertehnisko nodrošinājumu attiecībā uz centralizētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmas izveidošanu, kā to noteic TIAN 95. punkts un Darba uzdevums. Ņemot vērā Detālplānojuma teritorijas atrašanās vietu siltumnīcas un biogāzes tiešā tuvumā, kā arī esošās un plānotās transporta infrastruktūras novietojumu, kam var būt būtiska ietekme uz dzīves kvalitāti dzīvojamās apbūves teritorijās (atkarībā no vēja virziena), t.sk. attiecībā uz dzīvojamo apbūvi radīto gaismas, putekļu, smakas un trokšņa piesārņojumu, vērtējama un pamatojama uz datiem balstīta konkrētas dzīvojamās apbūves izvietojuma iespējamība, īpašu uzmanību pievēršot plānotajām zemes vienībām Nr. 1 – 5, t.sk. alternatīvu vērtējumā.

- 5.6. Izvērtējot iesniegto dokumentāciju, tostarp informāciju par Detālplānojuma izstrādes mērķi, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments neatbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkta nosacījumiem, kad plānošanas dokumentam veicams Stratēģiskais novērtējums, jo Detālplānojuma teritorijā plānotā attīstības iecere nav saistīta ar Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošanu.
- 5.7. Detālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamās sugas vai biotopi, un šādas dabas vērtības nav konstatējusi arī sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte E. Grolle, kura teritoriju ir apsekojusi 2022. gada 19. jūlijā. Līdz ar to nav konstatējams, ka Detālplānojums būtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, un nav sagaidāma būtiska un negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, kā arī citām jutīgām dabas teritorijām, to savas kompetences ietvaros nav konstatējusi arī DAP administrācija un sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte E. Grolle (Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts).
- 5.8. Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 6.2.4. sadaļā ietvertai informācijai, Detālplānojuma teritorijai noteiktā funkcionālā zona “*Mazsaimniecību apbūve ārpus ciema (DzSM)*” definēta kā pāreja no blīvas ciemu apbūves uz lauku zemēm. Saskaņā ar Biroja rīcībā esošo informāciju, Detālplānojuma teritorija atrodas Mārupes pagasta teritorijā, aptuveni 710 m attālumā (tuvākajā punktā) uz ziemeļrietumiem no Jaunmārupes ciema robežas. Izvērtējot Detālplānojuma risinājumus kopskatā ar Teritorijas plānojumā noteiktajiem teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem, Birojs konstatē, ka Detālplānojumā paredzētā Īpašuma izmantošanas un apbūves koncepcija paredz Īpašuma sadali maksimāli pieļaujamā apjomā, t.i., veidojot 66 jaunas zemes vienības 0,3 ha platībā savrupmāju apbūvei, faktiski veidojot jaunu apdzīvotu vietu lauku teritorijā ar koncentrētu apbūvi un teritorijas izmantošanu. Ņemot vērā to, ka Īpašumā nav esošas apbūves, Detālplānojuma risinājums attiecināms uz būtiskām izmaiņām teritorijas pašreizējā izmantošanā (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts), kas cita starpā ir izvērtējams kopskatā ar Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2034. gadam⁸ vadlīnijām apdzīvojuma struktūras plānošanai. Turklāt ar Detālplānojumu ir jārisina un jānodrošina normatīviem aktiem atbilstoša ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošana, atkritumu apsaimniekošana, kā arī ceļu infrastruktūra, lai novērstu piesārņojuma riskus un nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “d”, “e” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c” un “d” apakšpunkts). Šis aspekts uzsvērts gan Darba uzdevumā, gan 2022. gada 15. novembra Detālplānojuma izstrādes vadītāja ziņojumā par Detālplānojuma

⁸ Pieejams: https://geolattvija.lv/geo/tapis#document_22959.

redakcijas tālāko virzību Nr. 1/3-7/21-2022⁹ un tajā norādītajām nepilnībām, tostarp saistībā ar centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumu (t.sk. vēršot uzmanību Teritorijas plānojuma TIAN 95. punktam “*apdzīvotajās vietās ar vairāk kā 20 mājsaimniecībām ir jāveido centralizētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmas*”) un transporta risinājumu izstrādi.

- 5.9. Izvērtējot iesniegto dokumentāciju, Birojs konstatē, ka izstrādes un īstenošanas gadījumā nepieciešams kompleksi vērtēt un izsvērt Detālplānojuma teritorijas piemērotību dzīvojamās apbūves attīstībai Detālplānojuma risinājumu ietvarā, ņemot vērā, ka Īpašuma tuvumā (apmēram 150 m attālumā) tiek veikta lauksaimnieciskā ražošana un darbojas biogāzes ražotne (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts), uz ko norādījis arī Dienests, sniedzot viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Darba uzdevumā arī pašvaldība vērsusi uzmanību problēmjaudājumiem, apzinoties iespējamo konfliktsituāciju iespējamību starp dažādām interesēm ilgtermiņā. Līdz ar to svarīgi apzināt ne tikai, kā plānotais risinājums iekļausies Mārupes novada apdzīvojuma struktūrā, bet arī konkrētā apvidus teritorijas plānotajā izmantošanā kopumā (Likuma 23.² panta 1. punkta “b” apakšpunkts), tostarp vadoties no Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 147. punktā noteiktā, ka “*plānojot jaunas vai paplašinot esošās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz piesārņojuma robežlielumus, kas noteikti normatīvajos aktos vides aizsardzības jomā*”. Šajā kontekstā papildus aspekts, kam pievēršama uzmanība, ir plānotā pašvaldības ceļa izbūve un iespējamās transporta plūsmas ietekmes, tostarp trokšņa¹⁰ mazinošie pasākumi.
- 5.10. Birojs konstatē, ka lietas materiāliem pievienotais AS “*VentEko*”¹¹ sagatavotais Detālplānojuma Vides pārskata projekts nesatur visu informāciju, kuru noteic Noteikumu Nr. 157 8. punkta nosacījumi.
6. Līdz ar to – vadoties no iepriekš konstatētā, nav pamata secināt, ka konkrētā Detālplānojuma izstrāde un īstenošana nebūtu saistīta ar vides riskiem un risināmām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas bez pārdomāta izsvēruma varētu radīt būtisku ietekmi (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, tādēļ šajā gadījumā Likuma 4. panta piektajā daļā noteiktais izņēmums šajā gadījumā nav attiecināms. Pamatojoties uz Likuma 23.² un 23.³ pantu, Birojs atzīst, ka Detālplānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu, kas konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā ir pamatoti, atbilstīgi un nepieciešami.

⁹ Skatīts: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_22041.

¹⁰ Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” 2. pielikumā noteiktās prasības vides trokšņa robežvērtībām dzīvojamai apbūvei.

¹¹ AS “*VentEko*”, reģ. Nr. 41203008864, juridiskā adrese: Dārzu iela 2, Ventspils, LV-3601, pasta adrese: Rīgas iela 22, Piņķi, Babītes pagasts, Mārupes novads, LV-2107

7. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības (tostarp visas TIAN atļautās) jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.
8. Birojs rekomendē plānošanas dokumenta Stratēģiskajā novērtējumā uzmanību pievērst reālu plānošanas dokumenta alternatīvu identificēšanai un izvērtēšanai, lai nodrošinātu jau šajā plānošanas dokumenta izstrādes posmā konstatēto konfliktsituāciju novēršanu/atbilstīgu ietekmju mazinošo pasākumu noteikšanu, kam vērsusi uzmanību arī pašvaldība Darba uzdevumā, lai cita starpā nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi (piemēram, alternatīvi teritorijas izmantošanas veidi kopskatā ar Teritorijas plānojuma TIAN noteikto funkcionālajā zonā “*Mazsaimniecību apbūve ārpus ciema (DzSM)*”, alternatīvie risinājumi plānoto zemes vienību minimālai platībai, dzīvojamās apbūves iespējamība pie plānotā ceļa un ņemot vērā tuvākajā apkārtnē īstenoto/plānoto saimniecisko darbību, plānoto zemes vienību Nr. 1 – 5 piemērotība dzīvojamai apbūvei, ņemot vērā jau iepriekš minētos riskus u.c.). Birojs vērs uzmanību, ka vides pārskata projekts, pirms tā nodošanas sabiedriskai apspriešanai, ir jāpapildina atbilstoši Noteikumu Nr. 157 8. punkta nosacījumiem, ņemot vērā šī lēmuma 5.8., 5.9., 6., 7., 8. punktā norādīto.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
3. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7., 8. punkts.
4. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamība Lokālplānojumam izriet no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Detālplānojumam nekustamajam īpašumam “*Pasakainās pļavas*” (kadastra Nr. 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Mārupes novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “*ADO birojs*”, e-pasts: adobirojs@gmail.com.